

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 18 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 68 K. — f.
 Egyéb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislave
 čís. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — fillér.
 Nyititéri közlemények garmond
 soronként — fillér.
 Gyakori hirdetések — a felvétel
 összekötésben levő hird. írók
 árendjében részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adódnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetések, előfizetések s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

Községi választások

előtt állunk, hír szerint novemberben írják ki, ám a városi politikában már látszólag szélcsend állott be. A tanácstag urak — tisztelet, becület a kivételnek — nagyon lagymatag módon fogják fel noble officiumos kötelességüket. Legalább erre lehet következtetni a multheti tanácsülésből, amelyet nem kevesebbszer, mint négyyszer kellett összehívni, míg végre egyszer azután határozatképes számban jöttek össze a tisztelt tanácstag urak és az ülést meglehetett tartani.

Nagyon szomorú jelenség ez, hogy a tönk szélén vergődő városunk ügyeit ilyen érdeklődés nélkül kezeli a tanács tagjainak egy része, mintha csak ezzel is megjobban megakarnák erősíteni egyik utóbbi vezércikkünket, amelyben azt mondtuk, hogy Senki szigete — Léva.

Igazán lehangozó jelenség, hogy már azoknak a körében is ilyen nagy érdektelenség lett urrá, akiket a város közönsége a város ügyeinek intézésére kiválasztott és megbízott. (Kiválasztani ugyan csak a politikai pártok választották ki őket.) Ezen azért jobban eltudunk még csodálkozni, mint azon, hogy a felsőbb hivatalos fórumok, amelyek távolabb esnek tőlünk, huzzák-halasztják legforróbb, leghusunkba vágóbb ügyeink és érdekeink elintézését, mert egyrészt arra gondolunk, hogy a kormány kiadta a takarékoskossági jelszót; igaz azonban, hogy itt olyasmin akarnak takarékoskodni a felsőbb fórumok, az országos hivatal meg a közmunkaügyi minisztérium, amin nem lenne szabad spórolni. Mert van jogosult, célszerű, sőt még szükséges spórolás is, de az ilyen spórolás — mint amelyet Lévával szemben látunk követni — nem hogy csak nem indokolt, hanem határozottan káros is. Annak a takarékoskosságnak pedig amelyből kár származik: nincsen értelme és jogosultsága. Így huzzák-halogatják Pozsonyban és Prágában a keramit ügy ügyét, ugyan csak megígérték, de később ismét elposványosították a Perc hid építését, amelyre pedig a város közgyűlése azt a nyilatkozatot tette, hogy egy esetleges bekövetkező katasztrófaért a rossz hidon, elutasítja a városról a felelősséget. (A hidat most megjavították.) Így húzódik a járási székház építésének ügye is, amelyre az uradalmi iroda

épületét a város évek előtt megvásárolta, fizeti a kölcsön után a kamatokat, de a ház után annyi jövedelme sincs, ellenben azt halljuk, hogy ismét egy újabb közigazgatási reform van készülöben, amelynek végrehajtása után a lévai járás megnagyobbodik, ebből kifolyóan a járási hivatalok helyiségét is ki kell majd bővíteni. Természetesen erről majd megint csak a városnak kell gondoskodni a városházán, mert hogyha nem, akkor jön a fenyegetés, elvisszük a járási hivatalt, amint megfenyegették a várost, hogy elvisszik Aranyosmátrára a hadkiegészítőt, hogyha nem vásárol megtehető épületet a hadkiegészítő céljára. Tehát adjunk, mi csak adjunk mindég, de ha valamit nekünk kell kapni, akkor arra igazán várhatunk, noha a keramit ut ügyében, hogy a legnagyobb jogtalanság történt a várossal, a köztársaság legfelső bírósága állapította meg és a jóvátétel mégis évek óta húzódik és késik, vajjon meddig?

Bevezetőben azt mondtuk, hogy a várospolitikában szélcsend van, ez azonban csak látszólagos, mert a purparlék és a bírói szék ígéretések, osztogatások. Lépten-nyomon halljuk, hogy ez így nem mehet tovább, mint eddig ment. Léva elkesélyesedett közállapotain segíteni kell! Mi is ezt mondjuk és várjuk azokat a rátermett s a közügyekkel lelkes szeretettel, önzetlenül felkalkozó férfiakat, akik határozott célküzűzéssel és erélyes akarral, odaadó munkával tudnának ezen változtatni.

A bizalom válsága.

Agyagási Sándor dr. garamvezekényi ref. lelkész előadása az alsözesei református leánykonferencián.

Lesújtóan szomorú jele az időknek, hogy a mai kor legnagyobb aktualitása a válság, így konferenciánkon is foglalkozni kell vele. Lelki elszegényedésünk a hitélet válságának hirdetője. Társadalmi életünk sok fonaksága, igazságtalansága beszél az erkölcsi élet válságáról, a tényről, hogy az ember megfélekedett arról az isteni parancsról, hogy „szersed felebarátodat, mint magadat!” Ezen válságok mellé vészjóslóan sorakozik fel gazdasági életünk válsága is. De lássuk mi is a válság? Válság alatt „a gazdasági élet összműködésének olyatén megzavarását értjük, mely a lényeges gazdasági funkciók hiányos összhangzásából származik”. Előáll akkor, ha a gazdasági élet bonyolult, szervezetében olyan tényezők hatnak közre, melyek szem elől tévesztik a természeti adottságokat, vagy a gazdasági élet mechanizmusában akadályozzák az alkotó részek pontos és szükség-

szertü összműködését. A válság a gazdaságtörténet tanubizonysága szerint többnyire muló jellegű, mert ha soká tart, akkor elszegényedésről, vagy pusztulásról beszélünk s nem válságról. A válság, bár benne nagy anyagi értékek semmisülnek meg, mégis egy tisztulási folyamat, mert ha lassan is, de minden bizonynal összezuza azokat az erkölcsi fék nélküli erőket, melyek rendeltetés — és természetellenesen kérnek részt a gazdasági élet menetésben s így a válság előidező okai között szerepelnek. Sokszor nagy áldozatok árán, de a gazdasági életet éppen a válság tereli vissza természetes keretei közé. A válság ritkán szokott elszigetelt jelenség lenni, mert függetlenség a gazdasági életben nincs, de van természetes és szükségszerű egymássalalaltság s így a gazdasági élet egyes részén fellépő káros ünnet, válságszülte megbetegedés káros hatásai a gazdasági élet egészén erethetökké válnak. Földrajzi elterjedését tekintve is rendszeren szűnnek bizonyul egy-egy ország a válság térrénümául s az rendszeren átterjed a szomszédos országokra is, amintohgy a szomszédok között a gazdasági érintkezés el nem maradhat.

Ez a gazdasági válság, melyben korunk él: általános válság, mert az kiterjed a gazdasági élet egész mezejére, földrajzi elterjedését illetőleg pedig világválság, mert szenved alatta az egész emberiség. Méreteiben felülmúlja a gazdasági történet által feljegyzett eddigi válságokat. Hatásaiban és következményeiben nagy társadalmi átalakulások és változások előidezője lehet. Hiszen a válság hatása alatt éhez embermilliók nem szívesen vállalnak közönséget egy olyan gazdasági renddel, amely nekik nem biztosítja legalább az emberileg elviselhető életszintet. Sőt nemcsak, hogy ezt nem képes biztosítani, de még arra sem nyújt lehetőséget, hogy az élet leglemibb anyagi feltételeit megszerezhesék. Aki az életben izmat pihentetni kényyszerül s kényeret s így életet jelentő munkához jutni nem tud, az álmódzóvá válik s minden olyan törekvést kész szívet támogat, amelyik azt tűzi ki célul, hogy a mai gazdasági berendezkedést, sőt a társadalmi rendet is megsemmisítse, hogy annak romjain egészségesebb gazdasági életet és tökéletesebb társadalmi rendet hozzon létre.

A gazdasági élet válságáról lévén szó érdeklődésre tarthat számot az, hogy ez a kiterjedésében, fejleményeiben és időtartamában példa nélküli válság milyen okok miatt nyomakodott rá gazdasági életünkre?

Erre kimerítő és általános elfogadható feleletet nehéz adni. A gazdasági élet megbetegedésének t. i. nagyon sok kórokozója van. Egyiket az egyik ember fedezi fel, másik a másik embert foglalkoztatja, de alig képzelhető el olyan ember, azzal a nagyképűséggel jöjjön a világ elé, hogy öneki sikerült a gazdasági élet válságának csaltatlatlan, esetleg egyetlen okát felfedezni. A gazdasági élet u. i. olyan hatalmas és bonyolult organizmus, mely nem szorítható egy ország határai közé, hogy az azon jelentkező káros elváltozások, akut betegedések keletkezési oka csak a legalaposabb és hosszú ideig tartó utánajárással és a legelkijámeretesebb megfigyelések alapján utatható ki s akkor is csak hozzávetőlegesen. A válság okai egyidőben léphetnek fel a különböző országokban, de azok hatása a válság kiszélesedésére nem egyforma s így az okok megálapításának időrendi kimutatása szinte lehet-

tellen. Annyi bizonyos, hogy a legkisebb zavaró momentum, a legparányibb természetellenes akció sem marad hatás nélkül, legfeljebb azok kis mérete kisterjedelművé s rövidlefolysává teszi a válságot s a gazdasági élet egészséges vérkeringésével befornak mielőbb az ilyen gyorsabb lefolyású válság okozta sebek. A gazdasági élet egy olyan fontos óramű, amelyhez hozzá nem értő kezek nem nyúlhatnak anélkül, hogy az egész szerkezet pontos járását ne veszélyeztetnék.

A gazdasági élet válságának okai nagy általánosságban politikaiak, társadalmiak és gazdaságiak lehetnek. Ezek külön is éreztethetik káros hatásukat, de ha együtt lépnek fel, csak fokozni fogják a káros jelenségeket s bonyolultabbá teszik.

A mostani válság a mezőgazdasági válságból indult ki. A világháború kiterjedt fogyasztása a mezőgazdaságot arra bírta, hogy többet termeljen s a fogyasztó piac felvevő képességének kiszélesítésével a termelés határait is kiszélesítse. Egyrészt a hadsereg ellátása, másrészt a javaknak céllételezés elhelyezkedése, megsemmisülése, — amint a háborúban történni szokott —, nagy feladat elé állították a mezőgazdaságot.

A megnövekedett szükségletek a mezőgazdaság által produkált javak fokozott termelésével nyerne kiélégítést. Így szélesedik ki a mezőgazdaság tevékenysége, ami folytatódik a háborút közvetlen követő években is. Hiszen a háború a raktárakat kiüríti, a városi és magán készleteket feléli, az agrártermelvények iránt nagy kereslet indul meg. Új existenciák helyezkednek el a mezőgazdaságban, mert az a megnövekedett kereslet mellett hasznalható termelhet. A tőke is szívesen helyezkedik el a mezőgazdaságban, amely most a tőkének jövedelmet, egyben biztosságot is nyújt. A mezőgazdaságnak ezt a fellendülést nem a természetes szükség, hanem az itt változó rendkívüli helyzet hívta életre. Így mihamar megtelevén a közellátás raktárai, megcsappan a kereslet a termelt javak után, a kínálat azonban egyre növekszik, úgy, hogy az árak esése következik be. A mezőgazdaság kényszerűségből tovább termel, de javai alig találhatnak elhelyezkedést s árai teljesen lemorzsolódnak, a gazdaság további vitele kezd nem kifizetődő lenni. Ez különösen a mezőgazdasági nagy üzemeknél lesz szembetűnő, mert idegen tőkével dolgoznak, amely egyre drágul; a tőke látván, hogy ezen gazdasági ágban most már nemcsak, hogy jövedelmességé nincsen biztossága, de biztossága is veszélyezve van: erre visszahúzódik az agrárerdekeltségéből, mert nem akarja annak kockázatát viselni. Így az agráraratók, birtokos, bérleti és földműves egyformán a legszánandóbb helyzetbe jut. Fokozza Európa gondját a rohamosan fellépő amerikai nagy buzakínálat, majd az orosz dumping, mely a buza árát annyira leszorítja, hogy ez a mezőgazdasági nagy üzemek tönkre teszi, sőt a földműves existenciáját is veszélyezteti. Jövedelme felére olvad le, kiadásai azonban alig apadnak, sőt a közterhek állandó emelkedésével egyre növekednek. Fokozza nálunk a válságot s kimélyíti a nagybirtokolyatn parcellázása, felaprózása, mely a természetes kívánalmakat figyelmen kívül hagyja s keresztülviteletén nagyobb szerepet játszik a politika, a közérdeket figyelmen kívül hagyó pártérdek, mint a gazdasági, vagy egészséges társadalmi érdek. Így kiszorulnak a földbirtokban való foglalkoztatottságból azok az emberek, akik eddig a nagybirtokban voltak alkalmazva s a földbirtok-reform következtében elvesztették elhelyezkedési lehetőségeiket, mivel a gazdasági élet egyéb foglalkozási ágai nem voltak képesek ezeket felvenni. A válságnak ezek a legszánandóbb áldozatai, mert kereseti lehetőség és kenyér nélkül nélkülözésre, reménytelenségre vannak ítélve.

Igy látjuk a gazdasági élet válságának szenvedő alanyai között a csődbejutott nagybirtokos, a válságba taszított birtokos osztályt, a szegénységbe süllyedt földműves küzdve a megélhetési gondjaival, a rányomakodott adósság súlyos kamatjával, a koldussorsra jutott mezőgazdasági munkást, aki itt-ott olykor kínáló csekély alkalmi munkából ten-

geteti életét s éhezik családjával együtt s feltehetőleg a kérdést: vajon a mezőgazdaság ily nagy vérvesztésébe s a mezőgazdasággal foglalkozó nagy tömegek általános elszegényedése, élétszintjének teljes — bár kényszerű — lefokozása maradt-e izolált jelenség a gazdasági élet egészében s nem gyakorolt-e káros hatást különösen az iparra és a kereskedelemre?

Mi sem természetesebb, mint az, hogyha egy szervezetnek valamely tagja megbetegszik s funkciója végzését csak nagyobb erőfeszítéssel képes ellátni, ennek az egész szervezet kárát vallja.

Azok az okok, melyek a világháború után a mezőgazdasági termelés kiterjesztését életre hívták az iparnál is megvoltak. A háború az ipari produktumok nagy zömét is elhasználta s a népek lerongyolódtak a hosszantartó háború alatt. Háború után, midőn a hadiipar áttér a békeiparra az ipari cikkek után is, nagy kereslet indul meg. Ez a kereslet nemcsak a ruházatkodás ellátására szolgáló iparcikkek után nyilvánul meg, de gazdasági eszközök, egyéb közszükségleti cikkek után is. A háború utáni tetemes házasságkötés sok új családot hív életre s így az építőipar is nagy foglalkoztatottságnak örvend. Ezt különben a házhelyparcellázások s új telepek községek létesülése is fokozza. Így az ipar is teljes erővel adja magát a termelésre, amit különben a technikai eszközök tökéletesedése, a gépek nagy elterjedése is lehetővé tett. Itt is a régi sorok közé nagyon sok új existencia fejlődik fel s a gyáripár is nagy előrelépést kiélégíteni a fokozódó keresletet. Ez ugyan nálunk csak a történelmi országokban követhetik be, mert a Morváninneni részeken az elsorvadás tünetei mielőbb feltűnnek. Az itteni gyárak nagy része lecsökkentett energiával áll csak a termelés szolgálatába, sőt egyes nagyobb ipari üzemek mielőbb leállításra is bekövetkeznek.

Nem tartozhat egy leánykonferencián előadás keretébe annak kimutatása hogy miféle gazdasági szükségserűség, vagy érdek kívánta a Morváninneni gyáripár elsorvadását, illetve leállítását, bár annak káros hatására a közélet józanfejlő kritikusa nem egyszer rámutattak, de okfejtésük minden eredmény nélküli volt. Hogy mi lesz ennek a hatása: azt az idő fogja megmutatni.

Amikor a mezőgazdaságot kikezdte a válság férgé, nem kellett nagy jócskán annak megjövődésére, hogy az ki fog még tovább is szélesedni s megfertőzi az egész gazdasági életet, megakasztja az ipari fejlődést s megbénítja a kereskedelmet. Az elszegényedett agráraratók a kényszerű nyomor hatása alatt lefokozza szükségleteit, leszállítja életmódját s nem fogyaszthatja már az ipar termelvényeit. Az iparos dolgozva, de nincsen bevő, elmaradt a falu, a földműves, aki csak az elkerülhetetlen szükségleteit elégíti ki s a nélkülözhetetlen nem veszi. — Ezt a kisipar hamar megérzi. Produktumai értékesítésének piaca egyre szűkül s nem nyújt lehetőséget termelvényei elhelyezésére s így a munkát csökkenteni kell. Munkásait elbocsátani kénytelen, mert a megcsappant üzletmenet mellett azoknak munkát nyújtani nem tud. Ezekből az ipari elbocsátott munkásokból a munkanélküliségnek, a nyomorak akkor serege krutatódik, hogy azok ellátása, azokról való gondoskodás a városoknak és az államnak is a legnagyobb gondot okozza. A válság egyre tovább szélesedik, áterjed most már a kereskedelemre is, hisz onnan nemcsak a földműves, a munkás, de a kis iparos is elmaradt. A kereskedelem nagy küzdelemmel és nagy áldozatok árán tartani akarja még munkásait, hogy ne kerüljenek azok is ki az utcára s bár alig tudja azokat foglalkoztatni, mégis az elbocsátások itt következnek be a legkétségbe. Csak tartalékjainak teljes felhasználása után bocsátja el munkásait, akikre szintén a legnagyobb nyomor vár. — Most már a sör a nagyiparra, a gyárra kerül. Kemény küzdelem folytat az is a válsággal. Összezsugorodik belföldi piaca, a jobb jövőben bíva raktárra termel, a valutanehezégek elvágják a külföldi piacokat s termelvényeit áron alul kínálja a belföldi piacnak, de még így sem képes azt elhelyezni. — Bedugulnak a pénzforrások, felfi-

gyel a pénzvilág s a tőke teljesen visszahúzódik, mert sehol sem érzi magát elég biztonságban. Ez a gazdasági életet teljesen megakasztja. Nem füstölnek a gyárkémények, nem zakatolnak a gépek, elhalkul a munka zaja s a halál némasága száll a gyárvárosokra, a gyártelepek fölé. A nagy némaság beleléli a gyárakból kiszorult milliók éhező tömeg; kenyeret! Ezek száma annyira felduzzasztja a munkanélküliek számát, hogy a róluk való gondoskodás az egyes államokat legyőzhetetlen akadályok s teljesíthetetlen feladatok elé állítja. Magán másként segíteni nem tudván, az adóprésház nyul, de a módszer a gazdasági élet betegségeit alig fogja megszüntetni.

Lehet-e kivezető út ebből a válságból? Kimondjuk jól meggondoltan. Lehet. Megszüntetni a gazdasági válság politikai, társadalmi és gazdasági összes kórokozóit. Ez a munka azonban nagy mértékben erkölcsi munka. Így kapcsolódik bele előadásunk az erkölcsi élet, a hitélet válságába.

Hogy ez a válság mielőbb megszünjön: lelkek kellenek ide. Emberek, nagy erkölcsi erővel rendelkező, egész emberek. Hívó lelkek kellenek, akik előtt a vagyon, a pénz nem életé, de eszköz, mit az Isten azért bízott reánk, hogy azzal sáfároljunk. Élünk azzal rendeltetészerűen, de azt ne bálványozzuk. Megszűnik ez a válság, ha ez a föld erkölcsi jellemeket nevel és hord. Erkölcsi jellemeket, akiket áthat az erkölcsi nagy felelősségérzet a másik emberért, a másik társadalmi osztályért, a másik nemzetért. Erkölcsi jellemek kellenek, kiknek szótárában nemcsak az „En” szerepel, de megértik a más panaszát, a más baját is. Addig hiába minden orvosság, meddő lesz minden kísérlet, hogy a gazdasági élet kátyújába jutott szerkezet onnan kivezesse, míg az embert egy belső erkölcsi erő nem indítja cselekvésre, segíteni akkor is a másikon, ha az lemondás és áldozatba kerül is. Ilyen emberek kellenek a gazdasági életbe is, a közélet prondjára is. Ezt azt jelenti gazdasági vonatkozásban, hogy a ránk bízott javakat forgatjuk, kamatoztatjuk, de azt minden bizonyonnyal vissza is adjuk. Így a tőke nem fog elrejtőzni, de bizalommal bocsátja erejét az alkotó munkába, mert tudja, hogy nem lesz olyan ember, aki visszajelen a reabizottakkal. Mai gazdasági életünk a hitelgazdaságnak épül fel. A hitel pedig a bizalom alapján. Aki e bizalommal visszaél, az erkölcsileg alábbvaló az utonálló, mert ez a nyers erő jogán fosztja ki embertársait, míg a más javait könnyelműen eltékozó adós az emberekbe, azok erkölcsi erejébe vetett bizalmat ingatja meg s ezzel alámasi segit gazdasági életünket.

Igy tünik ki, hogy ez a nagy gazdasági válság alapjában véve az erkölcs, a bizalom válsága. Annak kell visszaterni emberi életünk minden relációjába, magánvilágába és közéletünkbe egyaránt. Csak ez lehet az alap, amelyre életmódunk munkánkat tovább építjük a válság megszüntetésére. Erkölcsi jellemek kellenek, kik érzik a felelősséget másokért. Így nem lesznek egymásnak elnyomói az erősebb jogán, de egymásnak segítői, az esetek felemelői a testvéri szolidaritás jegyében. Ha így lesz, akkor a gazdasági élet megbillent egyensulya lassan helyre áll, mert visszatér a gazdasági életbe a felelősségérzet, a bizalom, az erkölcs.

Mit tanulnak a gyermekeink?

A „Magyar Tanító”-ban most jelent meg az iskolaiügyi minisztérium által 1930. év V. 6-án 47415—1. sz. alatt kiadott elemi-iskolai normáltanterv bírálati. Mivel minden magyar szülőlő nagymértékben érdekli az iskola élete, mit és hogyan tanítanak ott, azért a magyar tanítóegyesület bírálatát általános érdekességénél fogva itt közöljük:

A tantervnek már az első áttekintésénél megállapítható volt, hogy ez az új alapokat lerakó és ideális-gyakorlati célokat kitűző tanterv alkalmazása — amennyiben előfeltételei biztosítva lesznek — alkalmas lesz a kulturális, a gazdasági és a szociális jobb jövő meg-alapozására.

A próbaévek, melyeknek oktatási és ne-

KÜLÖNFÉLÉK

AZ 50-İK ÉVFORDULÓN

— 1932. szept. 9. —

*Ifju almainak megvénül valója,**Köszöntlek téged, boldog ötvén évi!**Szántó vagyok, ki most a magvat szórja,**S munkája végén oldja Istenét.**Ünnepként várva e szerény napot,**Szent ihlettséggel gyűjtém a magot.**Ha szivek hát termőföldjé nemek,**Hallgassátok meg csöndes éneket.**De vajj! mi ez? És minő alkalomra?**Szorongok e kicsiny szobába' benn?**Lélekvirág miért hullt itt halomra?**Miért mosolyog víg völégnyre meny?**Hát, hát... A szív megmondja hál beszédben,**Mi jár némán mindnyajatok eszében,**Hogy: bár ti is lennétek ötven évre,**Akik hivatás a hivatásit névre.**Hej! ritka az, ki ennyi időt megérhet.**Erő kell ahhoz és hosszú kitartás.**Ajk az Egől szebb — s jobbat nem is kérhet,**Mint férjhez hű nő legyen a bajtárs.**Mert tettiben jóra való' mindene,**S ha szeretet a megnyitó zene,**Sok baj között is nyugton élhetünk,**S kevés tövissel foly le életünk.**És még is ad a nagy főség azoknak,**Kik itt a jénylétve ismerik:**Remény hiányán nem sirnak, zokognak;**Ha ből legyőzik, bajt kiheverik:**S a munka, küzdés könnyebben esik,**Ha tevédsben egymást keresik,**Mert a szeretet élteit határ,**Hol nem felelmes, bár boros a táj.**Hát még ha vannak hű fiak, kiket**Édes gyümölcsként ép fia fölnevelt!**Akkor szentségnek tartjuk a hilet,**Mely föld porától az égig emel.**S ha ráadásépp kedves unokák**Szerknek nekünk a vidámság okát,**Szerény házacskánk nem lehet egyéb,**Mint palota s szivgazdag nyáj e nép.**Maradj hát még, én édes hiteársam,**Ki eddig voltál nekem és nekünk.**Arco'd, míg élsz, borusnak én ne lássam,**S ne hallják buson csöndes énekünk.**S áldomja az a szendörgő leány,**Hogy éveinkből jut még egynehány,**Ót is szeretni. No de félre bu!**Élj még sokáig, vendégkoszorú!*

(Léva) TÓTH ISTVÁN

.....

— **A közönség közönye és egy szép gondolat.** A Bars mult heti számában tudvalevően utalványok vannak, melyekre a lévai árvaház az uradalmi malomban egy-egy ígr. listet kapna — hogyha az olvasók azt a fáradságot megengednék maguknak, hogy az utalványt kivigják és az árvaháznak bekdjék. Eddig bizony nagyon kevés ama emberbarátok száma, akik ezt megtették. Hát csakugyan olyan közönyös lenne már a lévai közönség, hogy még az olyan jótékony akcióban sem vesz részt, amely még áldozatot sem kíván tőle? Bezzeg a sport szelvényeknek nagyobb forgalmuk van! Kérjük azokat, akik az utalványokat elfelejtették beküldeni, sziveskedjenek azokat az árvaházba vagy a Bars kiadóhivatalba juttatni, ahonnan továbbítjuk. A Nőegylet figyelmébe ajánljuk az ügyet!

— **Városi közgyűlés.** Léva város képviselőtestülete pénteken rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés a mezőgazdasági bizottság jelentése alapján kimondta, hogy a Sikk pozsonyi szövetkezettel a faiskolára kötött bérleti szerződést felbontja és a szövetkezettel szemben kártérítési kötelezettség kimondását fogja kérni a város a faiskolában okozott károkért. A Sokol egyesület a polgári iskola előtt a parkban helyet kért a Sokol alapítójának, Tyrnek emléktáblája részére. Mivel a magyar pártok egy magyar irodalmi férfi emlékének megörökítésére szintén helyet kértek a parkban, az ügy kellő előkészítést végett a tanácshoz utaltatt. Azután kimondta a közgyűlés a major alatti építőknek revízióját, esetleg visszavásárlását és erre a célra pártközi bizottságot küldött ki.

velési irányát ez a tanterv szabta meg, bár csak részleteredményeket adtak, támpontot is nyújtottak a későbbi eredmények mennyiségének és minőségének megbecslésére. Ez alatt a két év alatt mutatók eredmény csillogtatta lelki szemeink előtt a 8 év alatt elérhető oktatás-nevelési nivót.

A tantervnek alapos áttanulmányozása minden tanító és nevelő előtt nyilvánvalóvá tette ezen tanterv kiváló, a mai kor pedagógiai színvonalát teljesen elérő kvalitását. Egyéni magában a modern pedagógia összes elméleti, gyakorlati vívmányait, kísérleti pedagógia összes megállapításait. Célkitűzésével és rendszerével egy új, fejlődőbb iskolatípusnak, a gyakorlati életre nevelő munkaiskolának alapjai rakja le.

Felbecsülhetetlen előnye, hogy nem állít korlátokat a tanítóknak elé sem az anyag besztása, sem azok mikénti feldolgozása tekintetében. A módszerek megválasztásánál teljes szabadságot ad. Egenrangúvá teszi továbbá a jellem nevelését az érzelmei nemesítésével és az értelmi kiképzéssel. Ezek párhuzamos fejlesztését megköveteli és lehetővé teszi.

A tanterv az anyag megválasztásában és évfolyamok, csoportok szerinti összeállításában, a gyermek szellemi és testi fejlettségi fokát, valamint a kor követelményeit is figyelembe veszi. Tanítandó ismeretanyagok csak a kereteit adja meg; ezt tartalommal kitölteni a tanító feladata. A keretek elég rugalmasak. Ezek felbecsülhetetlen előnyt és szabadságot biztosít a lelkiismeretnek, csak ideális célokat kitűző tanító részére, de viszont visszaélésekre is alkalmat ad oly egyéneknek, kik az oktatás-nevelés általános, eszményi szempontjai helyett melléklélok érdekében óhajták kibaszálni az iskolát. Ennek megakadályozása, valamint a félreértések kiküszöbölése szempontjából szükséges az anyag részletezése és körülhatárolása.

Szükséges évfolyamok és csoportok szerint megadni a tananyagminimimumot, melyet minden körülmények között fel lehet, s fel kell dolgozni. A kötelező anyag elvégzésének tudata nyugodtá teszi a tanító lelkiismeretét, mert tudja, hogy már elvégezte a rábízott munkát; tudja, mi az a többlet, ami ambicióztal serkentve, önértéket emeli; egyuttal azonban biztos támpontja van arra nézve is, mily munkamennyiséget kell feltétlenül teljesítenie, hogy az ellenőrző hatóság munkáját ne kifogásolhassa.

A tanítói munkaeredmény megállapítása kihatással van a tanítónak a fizetésére is, azért minden ellenőrző mérték joggal megkívánható a tananyag minimumának pontos megjelölése. Viszont, hogy egyes tulburgó tanítók a tanulókat szellemileg megne terheljék, kívánatos a tananyag maximumának a megállapítása is.

Az egyes tantárgyak tantervéhez a következő megjegyzéseink vannak:

Polgári nevelés. Anyaga és beosztása középfokon megfelelő, a felsőfokon azonban sok olyan anyag van tárgykörébe felvéve amely más tantárgyaknál is előfordul s így felesleges ismétlés képez és hiábavaló idővesztést idéz elő. Pl: utazások, kutatás, művészet, feltalálás, természeti szépségek, egészség, tisztaság, önképzés, könyvtárak, pénzintézetek, stb. Amennyiben a polgári nevelés-tantárgyat ilyen felesleges ballasztokkal a felsőfokon, a lényeges tudnivalók heti 1 óra keretében elvégezhetők.

A polgári nevelés tantervénél iskolánkon új tantárgy, tárgykörök oly bő és rugalmas, hogy abba mindenki tetszése szerint mindent belemagarázhat. Feltétlenül szükséges egy részleteres tantervi utasítás kiadása, amely szigorúan körvonalazza ezen tantárgy anyagterjedelmét és irányelveit, nehogy a tanítók teljesen jóbizemien, vagy minden óvatosságuk dacára oly módon dolgozzák fel a tanítandó anyagot, hogy egyesek vagy hatóságok társadalmi, vallási, faji, osztályellenes, stb. kilengéseket vagy politikálatl vessenek a tanító szemére.

A tanítandó anyag eredményesebb és egyöntetűbb feldolgozása céljából egy megfelelő vezérkönyv iratása és kiadása kívánatos, amely utmutatóul szolgálja főleg a kezdő tanítók részére.

Anyanyelvi oktatás. A nyolcévi szorgalmi idő és a tanterv által megadott heti óraszám elegendő, hogy az anyanyelvi oktatás célja teljes mértékben elérhető legyen. A felső-

fokon azonban a felvett anyagon kívül kívánatos, hogy a tanterv külön hangsúlyozza ezen fokon a magyar irodalom kiválósgainak rövid életrajzi ismertetését, továbbá maradandó értékű műveiből megfelelő mennyiségű szemelvények kötelező közlést.

Kívánatos, hogy ezen tantárgynál maga a min. tanterv állapítsa meg a heti óraszámok mikénti szétosztását; mennyi óraszám fordítandó az olvasás, a nyelvtan, a fogalmazás, a helyesírás, részére évfolyamonként? Az alsó és a középfokon ez a megállapítás legyen kedvezőbb az olvasásra, mint a nyelvtanra. A nyelvtan tanításnál a tulzott grammatizálást határozottan meg kell tiltani.

Az olvasókönyvek tartalma mindig a tanulók értelmi fokához igazodjék. Ezek anyaga az alsófokon a beszéd ért. gyakorlathoz, a középfokon a honismerethez, felsőfokon pedig a realitákkal harmonizáljon, főleg ezeknek tárgyköréből állítsassék össze.

A havi iskolai dolgozatok iratásának és javításának módja ellenkezik a népiskola szabad szemlével. A dolgozatírás a maga megszabott iratási, javítási, javítástási, ezt újra korrigáló módszereivel, dátumaival, parádés füzeteivel, stb. a bürokratizmus bevezetése az iskolába. Ez nem más, mint a középsiskolák dolgozatiratási módszereinek szolgai utánzása az elemi iskolában. Nemcsak az egyéb és eredményesebb módon hasznosítható időt rabolja el a tanítótló és tanulótló egyaránt, de az utóbbit még felületességre is szoktatja, mert könnyen azt a meggyőződést kelti benne, hogy csak a parádés dolgozatnak kell szépnnek, jónak, tisztának lennie. Célserű volna ezek iratását beszűntetni, viszont a közönséges iratás és fogalmaztatás tanításánál nagyobb igényeket támasztani.

Szlovák nyelv. A min. által kiadott normáltantervben ez a tárgy nem található, ezért bírálatot sem lehet mondani felőle. A Šk. Referátus rendelkezése alapján azonban kötelező a tanítás minden magyar iskolában heti 3 órában. Ezen tantárgy tanítására az anyanyelvi oktatás óraszámaiból heti 2 óra el van véve, ami az anyanyelvi oktatás intenzitását és eredményét leszállítja. Tekintve, hogy egy másik nyelv tanulása, más olvasási szabályok és más betűalakok használata az írásnál nemhogy elősegítenek, hanem inkább gátolják az anyanyelvi oktatás eredményességét, a nivó fenntartása érdekében kérjük a magyar nyelv tanítására a tantervben megállapított óraszámok teljes meghagyását. Kérjük továbbá a szlovák nyelv anyagának a hivatalos tantervben való részletes megjelölését is.

Erre vonatkozó nézetünk, hogy tanítása s harmadik évfolyamban kezdődjék s az olvasás és helyesírás elsajátításán kívül főleg az előbeszéd elajátítására fektetendő a főszű, természetesen, a magyar iskolák teherbírása s adott viszonyai mindenkor figyelembe veendők. A tanterv anyaga az alsófokon a hezvéd ért. gyak. anyagához, a közép és felsőfokon a honismerethez simuljon a grammatizálás lehető lecsökkentésével.

Az új tanmenethez jó szlovák tankönyvek kellene, melyek főleg a köznapni életre vonatkozó egyszerű beszélgetéseket tartalmazzanak. A beszéd-gyakorlatoknál a kérdéseket is kell tartalmazniok oszlop formában, hogy a tanuló ne csak hallja, hanem leírva is lássa s így könnyebben megtanulhassa.

Beszéd- és értelemgyakorlat. A tantervben felvett anyag feldolgozása által a kívánt cél teljes mértékben elérhető. A beszéd ért. gyak. anyagának kapcsolása a polg. nev. tan. rajz, ének, torna és kézimunkával gyakorlatilag nagyon bevált, mert ezáltal nemcsak az idő célszerűbb és gazdaságosabb kihasználása vált lehetővé, hanem a tanítás üdítőbbé és érdekesebbé tétele mellett az értelem, az érzelem és az akarat párhuzamos és harmonikus fejlesztésének kérdése is megoldódott.

Honismeret. Mint a középfokon való tanítás gerince a különböző tárgykörök anyagának felőlése és összekapcsolása révén tökéletesen megfelel rendeltetésének, amennyiben az iskola sikeres tanításának előfeltételeit nyújtani tudja. Azáltal, hogy módot nyújt a Csehszlovák republika részletes megismertetésére már a középfokon, tehermentesítheti és eredményesebbé teheti a felsőfok földrajztanítását.

(Folyt. köv.)

— **A lévai járás költségvetésének** általános tárgyalása pénteken történt a járási bizottság ülésén. A bizottság a heterojezett, következő tervezetet fogadta el: Szűkelet. Központi igazgatás. Járási képviselői tagjainak utiköltsége 5920.— Ké. Járási választmányi tagok részére utiköltség 4120.— Járási pénzügyi bizottság részére utiköltség 420.— Járási választmányi tagok részére előfizetés Kraj Vestnikre 640.— Léva városnak tárgyalóterem kifizetéséért 500.— Járási székház építkezéséhez hozzájárulás 72.000.— Járási hivatali helyiségek bérléte 15.666.— Járási könyvtár 1.000.— Utiköltségek 2.400.— Hirdetési díjak 4.000.— Kulturális kiadások és egyesületek segélyezése 25.000.— Szociális, humanisztikus és egészségügyi szükségletek 10.000 Járási menháza 20.000.— Léva városnak szegényügyi célokra 10.000.— Munkanélkülieknek segély 50.000.— Munkaközvetítő hivatal 7.000.— Segélyek elhullott állatok után 15.000.— Elemi csapások okozta károkat 2.000.— Közlekedési ügy 120.000 Állatdíjazás 2.000.— Járási tűzoltóegyesület részére segély 5.000.— Tenyészállatok kiválasztása 5.000.— Járási gazdasági ellenőr fizetéséhez hozzájárulás 10.000.— Különléte kiadások 3.000.— Kor. Szűkelet összesen: 387.066.— korona.— Járási menház 1933. évi költségvetése. Szűkelet: Nincsen összeállítva, miután a szükségelt összeg elégtelensége miatt nem lehet hozzákezdni a szegényház felépítéséhez (építkezés, felszerelés stb.). Fedezet: Tőke mint betét el van helyezve a Zemská bankánál Bratislavában 143.893.— Községek hozzájárulása 35.000.— Kamatok 6.400.— Hasznból 936.— Járási hozzájárulás 20.000.— Összesen: 208.229.— korona. Az általánoságban elfogadott költségvetés részletes tárgyalása a járási képviselőtestület ülésén fog megtörténni. A szociális és kulturális egyesületek, amelyek segélyre igényt tartanak, a bizottság élése előtt, f. hó 20-ig adják be segélyiránti kérvényeiket.

— **Gyászhr.** Aggkori végkimerülésben csendesen elhunyt Pósa Béla, Hunyady László uradalmanak volt főtitkaja. A 84 éves öreg ur már régebben csendes visszavonultságban töltötte napjait Malason, meghitt családi körében. Régente buzgó munkása volt a közügyeknek, mint Barsvármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottságának a tagja, de tevékenyen működött közre egyházának életében is. Egyidőben gondnok volt az esztergomi ref. egyháznak és tanácsbírája a barsi ref. egyházmegyének. Hált tetemét f. hó 6-án kísérték ki örök pihenő helyére nagy részvét mellett.

— **Trachoma Léván és környékén.** Észrevétlen, anélkül, hogy a nagyközönség tudomással bírna róla, Léván és környékén elszórtan számos trachomás (egyiptomi fertőző szembetegség) esetet tartanak nyilván a hatósági orvosok. Ezt a tényt csak most regisztrálhatjuk, amidőn a betegséget behurcolták a lévai árvaház növendékei közé a vidékről fel vett gyermekek s mi utána érdeklődünk a betegségnek gócfókja. A járási egészségügyi főnök információja szerint Léva környékén nyolcvan trachoma beteget tartanak nyilván, a bati körorvosi területen hármat, a bakabányain nyolcat és a kálnain szintén három a trachomásák száma. Magában Léva városában 14 a trachomásák száma, ebből három az árvaház növendéke, két trachomás árvaházi növendéket, régebben az orvos a zsolnai kórházba utalt, ahonnan félyógyultra küldték vissza őket, mire a trachoma az árvaházban tovább terjedt. Most öt gyermeket utalt a járási egészségügyi főnök a pozsonyi kórházba. A trachoma a hegyvidékről terjed Léva felé s leginkább a szlovák falvakban tűnik fel s hullámzása az utóbbi két évben állandóan 100—110 beteg között mozog. A betegség legyűrűse igen nehéz, bár a járási egészségügyi főnök minden intézkedést megtett, de a megfertőzött egyszerű emberek nem tulajdonítanak e ragadós betegségnek elég és kellő figyelmet s gondosságot, noha tudni kell, hogy a szegényorsu trachomás betegeket a körorvosok kötelezve vannak a törvény értelmében teljesen díjtalanul gyógykezeltetni. De vajon tudják-e azt azok az egyszerű emberek, akik bele esnek ebbe a betegségbe? Valóban na-

gyon célszerű lenne, hogy az országos közegészségügyi hatóság Léva vidékére kiküldene egy kezelő testvért, amint az a fertőzött vidékeken szokásos és amit már a járási egészségügyi főnök két év előtt kért illetékes helyen, hogy ez a kiküldött hozzáértő nő az orvosok felügyelete alatt kezelés gondos ápolás alá vennie a trachomás szem-betegeket, akik kótdudomás szerint elszakított hanyagolni bajukat, azért nehéz feladat a járvány legyűrűse. Ezek után természetesen, hogy most a lévai iskolákban is fokozottabb figyelemmel fogják végrehajtani a szokásos tanévleleji szemvizsgálatokat.

— **Szűret mulatság Léván.** A Lévai Keresztény Munkásegylet az idén is megrendezi regutra bucsuzató szűreti mulatságát, saját székházában. Ennek keretében színe hozza az egyesületi kulturszakosátlya Csepreghy Ferenc örök szép népsziművét, A piros bugyellárist. A f. hó 25-én rendezendő szűreti mulatság szép sikert ígér.

— **Házasság.** Sallinger János lévai földink, a kecskeméti Sellinger Testvérek bőrdőndős cég baltagja, f. hó 4-én tartotta esküvőjét Budapesten Horváth Mariskával, Horváth Fülöp erdőszántanácós és neje, Palfy Melánia leányával.

— **A postatakarékpénztár igazgatósága felhívja** a figyelmet arra, hogy a postatakarékpénztár betétkönyvecskőit a külföldről Csehszlovákiába való visszaérkezéskor alkalmával a külföldi vámhivatalok elköbözzi. A betétkönyvecskéik kiszolgáltatása csak az illető állam jegybankjának idevonatkozó engedélyje mellett történhetik meg.

— **A motoros járművekről szóló kormányrendelet** ama részét, amely a személyautókra vonatkozik, megjelenése alkalmával már ismertettük, most pedig a teherautókra szóló részt közöljük, de megjegyezzük, hogy valamennyi motoros járműre vonatkozik az a korlátozás, hogy zárt közlekedésben csak kénytelen kell a sebességet, ha az utast sáros és az a veszély áll fenn, hogy a járdán haladó közönséget sárral fecskenedezze be az autók keréke. (Ez Léván igazán figyelemre méltó rendelkezés, mert a keskeny utcák tekintetben igen veszedelmesek.)

A kormányrendelet szerint a teherautóknak a teheráru szállítására szolgáló részében személyeket szállítani tilos. Elemi katasztrófák és egyéb szerencsétlenségek esetén, valamint katonaság, rendőrség és csendőrség szállítása esetén ez a tilalom megszűnik. Ezenkívül a járási főnökség, illetőleg a rendőrhatalóság az egyes vállalkozóknak engedélyt adhat arra, hogy a munkásoknak teherautókon szállítsák a munkahelyre, de csak olyan feltétel mellett, ha a teherautó úgy rendezik be, hogy az nem veszélyes a bennük szállítottak biztonságára. Az ilyen teherautó vezetőjének bármikor meg kell mutatnia a megfelelő hatósági engedélyt. A teherautók megterhelése nem haladhatja meg az előírt határt. Figyelni kell, hogy a teherautóra felrakott árukból semmi se ne eshessen és hogy a teher magysága ne haladja meg az autók szélességét. A teher magasságban nem haladhatja meg a három métert. Ha a teherautó pótkocsijának hátulsó falát egy méter magasságban meghaladja, úgy alkotványtor és éjjel vagy ködben lámpával kell megvilágítani a teher hátsó részét és ahol ez nem lehetséges, vörös prizmaüveget kell elhelyezni a lámpa pótlására. Az árut nem szabad olyan magasra rakni a teherautóban, hogy az kárt okozhasson avagy a villamosvezetéket megrongálhassa. Ha a teherautó személyautóban szállítja, azt úgy kell elhelyezni abban, hogy a forgalom biztonságára ne szenvedjen hátrányt. Az új előírások ellen vétőket a járási hatóság, illetőleg a rendőrség 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és annak behajthatatlansága esetén 14 napig terjedhető fogsággal büntetheti. Megemlítést érdemel, hogy a legfelső közigazgatási bíróság ismételtelen olyan döntést hozott, hogy a maximális sebesség túllépését zárt közlekedésben a bíróság bünteti. A kormányrendelet nem ellenkezik a közigazgatási bíróságnak ezzel a döntésével.

— **A lévai szlovák akadémikusok egyesülete** f. hó 17-én a városi színházban „szlovák estélyi” rendez. műsorral egybeköve. A műsor után táncmulatság lesz cigányzene mellett. Az estély jövedelme az egyesület könyvtára javára fog szolgálni.

— **A lévai ker. szoc. párt** múlt heti átiratára Szűllő Géza dr. a következő választ küldte Klein Öbön elnöknek: Igen tisztelt főnök ur! Özinte és hálás köszönettel vettem megítéltel bizalmuk nyilvánítását. Léva a szivemhez nőit, nem írásban, de szóval akarok köszönetet mondani, de addig is kérem fogadják és tolmácsolja az aláírók mindagykivel igaz köszönetem. Régi igaz hive, Szűllő Géza. Bacsfa, 1932. IX. 3.

— **Földes—Iván közös előadások?** Egy lapnak Földes régebben úgy nyilatkozott, hogy Léván szeptemberben nyílik meg a színház. Összel ugyanis jobb időnt reméli Léván Földes, mint a tavaszi volt. Ugylat-szik, hogy az ősz színházi szezonból Léván semmi sem lesz, mert most úgy olvassuk, hogy Földes szeptemberben Párkányban jár-szik, onnan pedig Érsekújvárra megy. Feltűnő, hogy már az ősz küszöbén állunk és Földes színházának új tagjairól még semmi hír sincs. Emlenben arról beszélnek, hogy Földes és Iván között tárgyalások vannak folyamatban arról, hogy Pozsonyban és Kassán közösen tartanak előadásokat, ezzel szemben a vidék részére kisebb társulatokat szervezenék. Ez azonban azért is hihetetlen, mert Iván átszervezett új társulata már megkezdte működését Kassán.

— **Fogoly helyett embert talált.** Bányben egy fogolyvadászaton Brezecz asztalosmester fegyvere véletlenül esüdt és a söréttöltény Balla Emér kereskedőt fején súlyosan megsebesítette. A vizsgálat megindult.

— **Hány éves koráig munkaképes az ember?** Ez mindenestre az egyéni, fajtól és az illető országban divó szokásoktól függ. Vannak országok, ahol ha az illető funkcionárius egy bizonyos kort elért — akár milyen jó erőben is van még — nyugalomba vonul. Átadja helyét az utána következő fiatalabbnak. Mindenestre a „munkához” való ragaszkodásnak ritka példáját mutatta egy német ur, aki több kisebb banknál volt igazgatósági tagja. Már erősen közeledett a kilencvenedik évéhez és amikor tapintatosan célzást tettek arra, hogy miért nem vonul még mindig nyugalomba, ezt felelte: Amíg Isten elég erőt ad nekem, hogy a kiutalt fizetésem átvételé elismervényét aláírjam, addig magmaradok ezen a helyen, amelyet ő számomra kijelölt.

— **Templombetőrés.** Csütörtök virradóra a podluzányi templomban betörők jártak. Elloptak egy aranyozott ezüst kelyhet 1500 korona értékben és kifosztották az egyik porselyt. A gyuan két kerékáras emberre irányul, akik előtte való nap a közegben jártak és gyanusan viselkedtek. A nyomozás folyik.

— **Két évi fegyházra ítélte** a komáromi kerületi bíróság Uhor Katalint, aki a múlt hónapban a lévai peblánia templomban nagyobb lopást követett el, úgy, hogy este bezáratta magát a templomba, majd a sekrestye ajtaját kinyitotta és megszökött. A lévai körzón egy polgári ruhában sétáló csendőrfelismerte s a szolgálatos rendőrral bekísértette. Ügyét elég gyorsan tárgyalta a bíróság. Uhor Katalin beismerte a lopást, — de, mint utjában a tolvajok szokták, — a munkanélküliség védekezett. A kerületi bíróság azonban megállapította az iratokból, hogy hasonló bűncselekmények miatt büntetve már eddig tízszer volt, így alaposan rovtomultu. Összesen kötelesszendei fegyházra ítélte, az államügyész súlyosbításért felebezett.

— **Öngyilkosságok hete.** Múlt vasárnap reggel meglepő szenzációra ébredt a város. Sándor Margit, a Madame Jourdan név alatt ismert lévai női divat szalon 37 éves tulajdonosa öngyilkosságot követett el és mire észrevették, már halott volt. Jourdan né az utóbbi időben nagyfokú idegesség jeleit tapasztalták. A legkisebb dolgok is tulzottan felizgatták, ehhez járult még beteges államtansága is, amelyen már az altatószé-

rek sem igen segítettek. A szombatról vasárnapra virradó éjszaka is álmatlanság győzött. Amidőn este lefeküdt, a villanyt lecsavarta, s szobája a hivatalos megállapítás szerint egész éjszaka sötét volt, így tehát a levélírást s az öngyilkosságot csak a vasárnap reggeli órákban, világosan követhette el. Amidőn még 9 óra felé sem nyílt ki szobájának az ajtaja, akkor benéztek és megdöbbenve állapították meg, hogy az ablak keretén csúng, két nő ruhából font hurkon. A hurok olyan kétféle vágást okozott Jourdanné nyakán, hogy a hatáság kezdetben büntényre gondolt, azonban hosszas vizsgálódás után megtalálta Jourdanné buculevelét, sőt még egy megkezdett, de be nem fejezett fogalmazványt is, melyet idegességében összegyűrt és eldobott. Jourdanné a levélben bocsánatot kér családjától és azt mondja, hogy nem bírja tovább az élet rettenetességét. Jourdanné két gyermekük van s Jourdanné többször mondogatta, vajjon mi lesz a gyermekekkel, hogyha ő esetleg megbetegedne vagy meghalna? Mivel a buculevél nyilvánvalóan bebizonnyította az öngyilkosságot, így a hatáság a boncolást nem látta szükségessé. Másnap, vagyis hétfőn Birner József, a 26. gyalogezred gazdasági irodájának 41 éves zászlósa lett öngyilkos. A vásártéri Szenezys vendéglőben szobát bérelt, ott tükkörrel kezében szolgáló revolverével fejbe lötte magát és kiiszvedett. A sziléziai német származású zászlós bajtársai körében közkedvelt férfi volt, aki hogyha az államnnyelvet kifogástalanul bírta volna, szép karriért ért volna el. A nagy családdal bíró zászlós idegeit az anyagi gond és az élet annyira megviselte, hogy ilyen megrendítő kibontakozást keresett belőle. Temetése csütörtökön délután fél 3 órakor ment végbe katonai pompával, nagy részvét mellett. A hadosztály lelkesze a temetőben, a nyitott sír fölött szép beszédben emlékezett meg a tragikus sorsú zászlós ember kötelességtudásáról, amelynek mindenkor eleget tett. — Obert Janos lévai munkás 33 éves felesége múlt szombaton lúgkőoldatot ivott Koháry utcai lakásán. A kórházba szállították, ahol nyomban megtörtént az orvosi beavatkozás, de a maró mérég súlyos rombolást végzett a fiatal nő szervezetében s hosszú kintlódás után, pénteken reggel meghalt. Életuntágának okát családi okokkal és feltételekkel magyarázzák.

Barátságatlan sógor. Óbáron Bátovszky Fülöpné f. hó 8-án a templomból ment hazafelé, amidőn sógore, Bátovszky Márk rátámadt valami letört szilvafá galy miatt. A sógor a szóváltás közben úgy fejté vágta a kezében levő tetőfalával, hogy a sógorasszonyt a kórházba kellett szállítani.

Az Apolló mozgóban ma, vasárnap délután 2 és 4 órai kezdettel népeledások, nagyhatású Tolstoj-film megy: A kózikorok. A főszerepekben J. Gilbert és Renée Adoré. Este Szóke Szakáll négy vigjáték slágera: Férjhez megyek az uramhoz! Szóke Szakáll nagyszerű partnere Igo Sym. Kedd, szerda és csütörtökön az idény legfrissebb újdonsága: Takarodó a Rajná, lebilincselő német filmoperett, amelynek elsőrangú szereplői között H. Stüwe, Ch. Suse, Verebes Ernő, H. Junkermann, Hollay Kamilla és J. Szerdás csillogtatják elragadó művészetüket. Ugyancsak akkor kerül vetítésre a brünni Sokol ünnepély. Péntektől a régi szép operettek egyik legkedvesebb darabja, A koldus diák megy.

Az Orient moziban ma, vasárnap délután 2-4 órai kezdettel népeledások! Némethi beszélő film, vigjáték: Ó és a huga. Este utolsó előadásai a nagyszerű katonai vigjátékok: A garnizon réme, amelyben F. Bressart, L. English és A. Sandrok üdítő humorral szerepsínek. Kedden és szerdán a prágai Nemzeti Színház tagjai mutatkoznak be egy cseh szövegű hangos filmdrámban, A nevető asszonyban. Magyarzó szövege magyar. Csütörtöktől egész héten: Kettlen egy autóban, kedves hangulatu némethi beszélő vigjáték megy az új filmszilaggal, Schneider Magdával a főszerepben.

Tekintse meg divatábrakatainkat — valamint az őszi saisonra hozott tennisek és szövet barchetteink sorozatait 250-től feljebb. Divatárunkban nagy választék, SPONER.

Fogászati hír. Értesitem a m. t. közönséget, hogy fogászati rendelőmet Szepessy (Malom) u. 9. szám alá helyeztem át. BAZLIK MIHÁLY, all. vizsg. fogtechnikus Lovice, Szepessy u. 9.

Kosmetikai intézet. Dr. FELDMANN MIKSÁNÉ. Egyéni arcápolás. Hajszálok végleges eltávolítása. Modern kezelés mindenemű szépségéért. „Cosmetique Individuel” Mártonfy u. 18.

Frank Irén ritmikus tornaskolaját megnyitotta. Tornatanítás zenével is. Hölgy-, leány-, gyermekkurzusok ígérte mérsékelt áron. Vidékieknek előnyös ígérte. Tisztviselőknök kedvezmény Beiratások naponta 4—6-ig Komensky (Kossuth) utca 24.

Simal Miklósné a prágai zeneakadémián oklevelet nyert zongoratanárnő, a budapesti orsz. zeneakadémia volt növendéke lakását a Kálvin udvarból a Kasznársági majorba helyezte át. Alacsony díjazás mellett szakszerű zongoraoktatást ad kezdőtől a legmagasabb fokig. Államvizsgára úgy elméletileg, mint gyakorlatilag előkészít.

Szent-Ivány Valéria Bpsten zeneakadémiát végzett és a prágai zeneakadémián a zongora, mint főtanszakból kitünő képességet nyert zongoratanárnő. Zongoratanítást a legmodernebb metódus szerint vállal, kezdőtől a legmagasabb fokig, úgy elméletileg, mint gyakorlatilag. Jelentkezés Kersék utca 1 szám alatt.

*Tíz nő közül kilenc szeret,
Tizedik is, ha csak lehet,
szert olcsón vásárolni:*
illatszert, vegyszert, háztartási cikkeket, valamint bőr árut, fotogépet és optéat. PICK ENDRE medicinal drogeria Lovice.

Jótekonyság.

Baroska János ur 100 koronát juttatott hozzánk szegénysorsú tüdőbetegeink javára. A nagyleltű adományért ezúton is hálás köszönetet mond a tüdőbetegoldozó intézet vezetősége.

Köszönet nyilvánítás:

Az Árvaházat feuntartó Lóvai Nőegylet 1932. augusztus hónap

a következő kegyes adományokat kapta:

N. N. Léva 20 K. N. N. Léva 10 K. Anna Kivičková Csejtkő 1 kosár szilva. Anna Michalová Csejtkő 1 kosár szilva. Öv. Dúba Andrásné Csudapuzta 1 kenyér. Malomból Léva 10 kg kenyér. N. N. Hribnik 1 kosár szilva. Holubek Gyuláné Nagyszőlő 20 K. Szokol Béla 1 kosár szilva. Molnár Lászlóné 1 kosár szilva. Medvegy Lajos 200 drb péksütemény. Iványi Tivadár 10 kg hurka. Vicián Aadár 25 kg kenyér. Rajcsányiné káposzta, uborka, zöldség. Pokorni Gottfriedné 3 pár cipő és gyümölcs. Svarala József 1 kosár uborka. Huszár Istváné A.-Szecse 1 és fél kg turó és 10 K. Přebánárol Léva 4 kosár alma és 2 kosár szilva. Link Bernát 59 K. Baroska János 100 K. Foltán Rudolf 1 kosár alma. Tolnay Lenke 1 kosár szilva. N. N. Léva egy kedves halott emlékére 100 K. Svarba Endre 1 pár csirke. Janovics Béla 15 kg zöldbab. Borecsányi Bláné 1 kosár tök, bab, uborka. Brák József 100 drb péksütemény. Dr. Szeftü Jenő Budapest 20 pengő = 92 korona.

Fogadják a nemesszivű adakozók jótekonyságukért az árvák nevében köszönetünket.

OFFERMANN AGOSTONNÉ
alelnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1932. szept. 3-tól, — 1932. szept. 10-ig.

Születés.

Fülöp Lajos - Hrabovský Mária fia Lajos — Bozenik József - Sirota Mária leánya Mária Magdolna.

Házasság.

Sokup Robert rkat. Valeš Rozália Františka Antonia fel. né. — Benan Arnold izr. Berkovits Rozália izr.

Halálozás.

Jourdan Marcellné Sándor Margit 37 éves — Birner József 41 éves — Obert Jánosné Niksic Emilia 33 éves.

Nyiltér.*)

NYILATKOZAT.

Balázs Lajos közép és neje szül. Szabó Katalin nagydiák lakosok ezenel kijelentik, hogy fiuké legifjabb Balázs Lajos óvári lakosok által csinált adósságokért semmiféle felelősséget nem vállalnak.

Balázs Lajos
Szabó Katalin

Alulírott kijelentem, hogy boldogult sógoromnak, Birner József zászlósnak egy fillérrel sem tartoztam. Továbbá hivatkozva a helybeli katonai parancsnokság bizonyítására, hogy a megboldogultnak a hivatalban semmi hiánya nem volt. Egyben óva intem a kőszai hír terjesztőit, hogy szüntessék meg kombinációjukat s ne kényszerítsenek arra, hogy valaki ellen törvényes eljárást indítsak.

Breznay Pál.

*) Ezen rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

CSERKÉSZET.

(A Cssl. Szövetség magyar alosztályába tartozó csapatok rovata.) — Rovatvezető: IFJ. SCHUBERT PÁL

Garamlők.

A fiúk szorgalmalan járnak a gyűlésekre. Nagyon az előkészületek a novemberben megtartandó ünnepélyre, mely első szereplése és bemutatkozása lesz cserkészainknek.

Farnad.

Folyó hó 4-én vasárnap, sikeres és örömteljes kirándulást tett a kicsi, de annál létekebb cserkészersz Templompuszitára, Koltán mellett. Itt megtekintették a gazdaságot és a szeszgyárat.

Léva.

A pojaristák, este pedig az iparosraj egy-egy örsé folyó hó 3-án, szombaton vert tábor, a lévai Sőtí malom mellett, a cserkészeket kedvelő molnár bácsi kertjében. Ezen este csapatmegbeszélés volt, melynek tárgya, a többi cserkészeknek jelentkező fiúk kiképzése, a további cserkész és szervezési munka, valamint a november 5-én megrendendő cserkészéledás meg tárgyalása volt. A csapatgyűlés után a terveit veit éjjel jäték következtek, mely az éjszaka sötétjében gyakorolja a szemet, a fület a sötétben való tájékozódásra. Istentisztelet után, az ebédre bevasárolt piaci cikkekkal térünk vissza a táborba. A legenyésű csónakázással, fürdészel és egyéb játékokkal töltötte idejét a konyha örs, a zöldségleves, kirántott hus párolt káposztával és a szilvágombóc készítéséhez látott hozzá. Ebben azonban megakadályozták őt a Sőtí malom kedves lakói s így csak a tészta víz, meg a leves főt valódi cserkészűtőlőt Bizony ezért az irányításért, küönösen a kis cserkészek igen hálásak, mert a nagytábor már az egész konyhaművészetet rájuk rója. Lessétek el úgy otthon, mint mindenütt, minnél több pompás ételnek az elkészítését módját. Nagyon vidám, hangulatos volt itt az élet a négyzólamú ének, tréfák, „csapatúszentés” mind könnyekig fakasztó nevetést csalt a szemekbe. A befejezés tehát igen jó volt, azzal zárta ennek leírását, hogy most már a fiúk zörszte testvéreként szeretik egymást. E hónap első péntekjén öten gyónást és szt. áldozást végeztek. Tegnap és ma az egész csapat Poduzsányi határában van, ahol a második osztályu próbákhoz gyakorlatokat végez.

Leánycserkészlet. Folyó hó 4-én d. e. 9 órakor hét lelkes urilány jött össze a ref. iskola tanácstermében, hogy a leánycserkészlet végtelen komolyagától áthatva, megkerdjék a cserkészszakot. Mind a leánycserkészettel, mind a végzett munkával később bővebben fogunk foglalkozni.

SPORT.

Rovatvezető: BOROS BÉLA.

Komáromi FC—LTE 3:1 (2:0) bíró: Dr. Brüll Pozsony. A LTE csapata Komáromban nem küzdött szerencsével, így vereséggel volt kénytelen elhagyni a pályát. A csapat azonban már valamivel jobban játszott, mint legutóbbi mérkőzésein. A középcsatárt az újonnan igazolt Ondruska játszotta, de még mindig hiányzott Pálly. LTE gólját Steiner lőtte. Kíszt a bíró a második félidő vége felé kiállította. LTE-ből Dohány kiváló védésével tűnt ki, egyesek kijátszották átlag formájukat, de egy páran még formán kívül voltak. A mérkőzésen tapasztalatlakból látható, hogy erősebb tréningekre van szükség, hogy az LTE a bajnokságban megfelelő helyet tudjon biztosítani magának.

Az LTE múlt vasárnap tartotta rendkívüli tisztújító közgyűlését, melyen a következő tisztikart és választmányt választották meg: Itt jegyezzük meg az LTE futball sz. o. vezetését ismét Vas Jenő vállalta magárára. Védnök: Dr. Ravasz Viktor. Diszelnök: Mischácz István, dr. Balog Sándor, Frásch József, dr. Suchy Matus, Vojtás István, Knapp Géza, stb. Palkovics Örkös tiszteletbeli elnökök: Vas Jenő, János Jenő. Elnök: Weisz Gyula. Alelnökök: Dr. Perger Aladár, dr. Kersék János. Igazgató: Blumenfeld Ferenc. Titkár: Frúhauf István. Jegyző: Burkó József. Pénztáros: Budaváry László, Ellenőr: Kern Aladár. Háznagy: Schlesinger Béla. Intéző: Szabados Lajos. Pályagondnok: Lakos Sándor. Ügyész: Dr. Nagy Béla. Orvosok: Dr. Heimann Miksa, dr. Guba János, dr. Adorján Hugó, dr. Liebermann Ernő, dr. Samek István, dr. Vidlička Jaroslav. Pénztárvizsgáló bizottság: Rónai Emil, Weinberger László, Weisz László, Steiner Samu. Választmány: Denk János, Prachár István, Boros Béla, Birós József, Bräuer Jónás, rtm. Jurnik, dr. Pollák Emil, Widder Jenő, Trebitsch Aladár, dr. Bányai Zoltán, Beinroth Dező, Cech Rudolf, ifj. Frásch József, Knapp Pál, Kopernick Kornél, Müller Lajos, Reimann István, Szatmáry Miklós, ing Zemann.

Ma délután LTE az Ipolyági FC-vel játsza le esedékes bajnoki mérkőzését. Az Ipolyági FC a múlt évben egyenlő pontszámmal és csupán a rosszabb gólarányával végzett a LAFC után a Közép kerület bajnokságának II. helyén. E mérkőzés tulajdonképpen revanchnak számít, mert legutóbb LTE Ipolyágon 5:1 arányú súlyos vereséget szenvedett. Ipolyágnak főszerzője a csatáros, amely a múlt héten 45 perc alatt 7 gólt lőtt a díszlegyek hálójába. LTE a legteljesebben összeállításban veszi fel a küzdelmet. Mi így képviseljük a csapat összeállítását: Dohány - Ujváry, Kovács - Mészáros, Pálly, Martinovics - Tóth, Ondruska, Feuermann, Kiss, Steiner. Ezt a csapatot képesek tartjuk arra, hogy az IFC-t a házi pályán legyőzze. A mérkőzés nyílt és Varga vágsejeli bírónak nehéz nejeja lesz. Az IFC-t az egész ipolyági sporttársadalom lekíséri Lévára, úgy, hogy jó idő esetén nagy nézőközönség lesz tanuja a két szomszéd város futball csapatai első bajnoki találkozásának.

A „Bars” rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

9.30 Hírek. 12.35 Hangv. foyt.
9.45 Hangv. foyt. 13.—Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi vizjel. 14.30 Hírek.
12.—Deli hangrész. 15.—Piaci árak, ár. hírek
12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, szeptember 11.

BRATISLAVA. 7 Praha. 8.30 Brno. 10 Praha. 11 Fűrdozenekar. 12 és 16 Praha. 16.30 Fűrdozenekar. 17.45 Gramofon. 18 Zene. 19 Brno. 20 Dolezsal A vadfogó c. operett.

BUDAPEST. 9 Hírek. 10 Egyházi zene és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 14 Gramofon, 15 Földmívelésügyi előadás „Őszi talajmunkálatok”. 15.45 Kurina cigányzenekara 17 „Hogyan töltötte a nyarat” felolvasás 17.30 Szalonzene 18.45 Fischer Annie zongorahangv. 19.45 Az „Acélhang” dalegyesület hangv. 20 Sporteredmények 20.20 „Az operett fejlődése” XVIII. rész Majd az Ostendekávéház zenekar.

PRAGA. 6.15 Zenés ébresztő 7 Reggeli hangv. 8.30 Brno 10 Gramofon 11 Brno 16 Fuvós zene 19 Brno 20 Bratislava 22.25 Gramofon

WIEN. 10 Orgona 10.30 Szimfónikus hangv. 13 Gramofon 16.30 Bauer-zenekar 19.10 Feuermann cselóművés 22.30 Operettek

Hétfő, szeptember 12.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 12, 12.5 és 13.30 Praha 14.30 Rádiózenekar 18 Gramofon 19 Praha 19.15 Fuvós zene

BUDAPEST. 9.15 Szervánzsky szalonzenekar 12.05 Házikivitt hangv. 16 Asszonyok tanácsadója 17 „A régi jó Gvadányi” felolvasás 17 Gramofon 18.45 Német nyelv 19.15 Szilágyi Imre dr. magyar hegedűestje Járóka Sándor cigányzenekarának kíséretével 20.15 „A magyar oper mesterei” 21.50 Lantos jazzzenekara 23 Horváth cigányzenekara

PRAGA. 6.15 Zenés ébresztő 11, 12.15 és 13.40 Gramofon 14.30 Bratislava 15.15 Hangv. 19.35 Igre-sanu Pía énekesnő és Vamases gitárművésze 20 Brno 21 Cserny cselóművész 21.30 Prágai tanítónők dalegyete.

WIEN. 11.30 Adler négyes 13.10 Gramofon 16.45 Weiss-zenekar 19.55 Wien kamarak hangv.

Kedd, szeptember 13.

BRATISLAVA. 10.30 Praha 11.05 Gramofon 12 Praha 12.30 Brno 13.30 Praha 14.30 Rádiózenekar 20.05 Praha 22.20 Cigányzene

BUDAPEST. 9.15 Honvéd zenekar 12.05 Hangv. 16 „A magyar név eredete finn tudós megvilágításában” előadás 17 36-ik Rác Laci cigányzenekara 18 „A véleményről a közvéleményig” előadás előadás 18.30 Budapesti Hangverseny Zenekar 19.45 Francia nyelv 20 Előadás a Studióból „A szabin nők erablása” bohózat 4 felv. Majd Vörös Misi cigányzenekara 23 Gramofon.

PRAGA. 6.15 Zenés ébresztő 11 és 12.15 Gramofon 12.30 Brno 13.46 Gramofon 14.30 Bratislava 19 Brno 19.35 Orosz trió 20.05 Marteu Henrik hegedűművész 21 Rádiózenekar

WIEN. 11.30 Cerda-zenekar 13.10 és 17.30 Gramofon 19.40 Szimfónikus hangv.

Szerda, szeptember 14.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 12 Praha 14.30 Rádiózenekar 15.55 Praha 18 Gramofon 19 Hegedűverseny 19.30 Praha 20 Brno 21 Praha

BUDAPEST. 9.15 Hangv. 12.05 Lakatos cigányzenekara 15.30 Morse tanfolyam 16 Gramofon 17.45 „Ami már elfelejtettünk és mit még nem tudunk” előadás 18.15 A Szikla dupla férfivartett hangv. 19 Olasz nyelv 19.30 „Mussolini Rómája” előadás 20 A bécsi hegedűverseny magyar gyűjteménye hangv. 21.45 Guttenberg szalon és jazz-zenekar 23 Farkas cigányzenekara

PRAGA. 6.15 Zenés ébresztő 11, 12.15 és 13.40 Gramofon 14.30 Bratislava 19 Pollert operanékes dalestje 19.30 Fuvósok 20 Brno 21 Glauzov hangv.

WIEN. 11.30 Silving-négyes 13.10 Gramofon 17 Wolfsthal-zenekar 20.05 Korgold-jazz 21.45 Rosé-négyes

Csütörtök, szeptember 15.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 12 Praha 12.30 Rádiózenekar 13.30 és 15.55 Praha 18 Magyar óra. 19 Praha

BUDAPEST. 9.15 Postászenekar 12.05 Balajka zenekar 16.1. Vihar. 2. Gyógyit az anyasív, felolvasás 17 Földmívelésügyi előadás „A gyöngygyuttyanésztés” 17.30 Sáray cigányzenekara 18.45 Angol nyelv 19.15 Weidinger szalonzenekar 19.40 A rádió külföldi negyedórája 20 Szimfóniák és Studióból „Császár és komédiás” dráma 4 felv. 22 Petri Endre zongoraverseny Utána Sovánka cigányzenekara

PRAGA. 6.15 Zenés ébresztő 11 és 12.15 Gramofon 12.3 Bratislava 13.40 Gramofon 19.20 Opera.

WIEN. 11.30 Brunner négyes 16.30 Hangv. 20 Szimfónikus hangv.

Péntek, szeptember 16.

BRATISLAVA. 10.30, 11.05, 12.15, 13.30 és 15.55 Praha 16.30 Brno, 18.20 Gramofon 20 és 20.10 Praha 22.20 Kávéházi zene

BUDAPEST. 9.15 Bpesti Koncert Szalonzenekar 12.05 Az Állatán Zenezek Szimfónikus Zenekarának hangv. 16 „Egy kiráulandás története” előadás 17 „Betegség és turisztáság” előadás 17.30 Hangv. 18.50 Gyorsírás 19.20 Gramofon 20.20 „Kisvárosi mozaikok” előadás 21 Operaházi zenekar. Majd: Kiss cigányzenekara.

PRAGA. 7.15 Zenés ébresztő 11 és 11.55 Gramofon 12.05 Bratislava 12.15 és 13.40 Gramofon 14.30 Brno 22.20 Gramofon

WIEN. 11.30 Fallt-zenekar 16.30 Eber-zenekar 19.25 Verdi: Traviata c. operája

Szombat, szeptember 17.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 12 és 12.15 Praha 12.30 Rádiózenekar 13.30 Praha 13.30 Brno 18 Magyar mesék 19 Praha 20 Macudzinski zongoraművész 20.30 Praha

BUDAPEST. 9.15 Államrendőrség zenekar 12.05 Virány szalonzenekar 16 „Rádió Élet” játszóórja 17 Radosné Bock Hilda bécsi dalokat enekel schrammel-zenekérettel 17.45 „Zene, tánc és szinjátszás Indiában” felolvasás 18 „Hajrá, utazzunk” előadás 19.15 Mit üzen a rádió 19.45 Mándits szalonzenekar 20.50 Magyar cigányzenekara 22 Budapesti Hangverseny Zenekar 23.30 Pertis cigányzenekara.

PRAGA. 6.15 Zenés ébresztő 11 és 12.15 Gramofon 12.30 Bratislava 13.40 Gramofon 14.30 Brno 19 Bányászzenekar 20 Kolarsky hegedűverseny.

WIEN. 11.30 Mayer—Aichhorn-zenekar 13.45 Gramofon 16.30 Gangelberger-zenekar 19.10 Kessis-soglu zongoraművész 20 Berlin 22.20 Táncczene.

OKRESNÝ ÚRAD V LEVICIACH

6818—932.

UPOZORNUEM

všetkých držiteľov motorových vozidiel na uvedené vládneho nariadenia zo dňa 30. júna 1932. číslo 107/932 s tým, aby bezodkladne svoje vozidlá technicky vypravili a vystojili podľa predpisov tohoto vládneho nariadenia.

Felhívom

a gépkocsik tulajdonosának figyelmét a 1932. évi június hó 30-án kelt 107/932. számú kormányrendelet intézkedéseire azzal, hogy motoros járműveiket ezen kormányrendelet követelményeinek megfelelőleg technikailag, haladéktalanul javítsák át és szereljék fel.

Dr. ZOŠŤÁK okr. náčelník.

Čís. jed.: E 2113—31-2.

Výťah licitačné oznamo.

V exekučnej veci exekventa Dra. Františka Vlčka, advokáta v Želiezovciach proti exekuvantom Stefanovi Cudai-mov (žen. s Máriou Cudai-ovou) zo Orosky pozemkomožná vrchnost nariadenia exekučnú licitáciu o vymoženie 2900.— Kč požiadavky istiny a jej prislusnosti na nemovitosti, ktoré sú na území želiezovského okresného súdu obsažené v poz. kn. vložke obce Oroska čis. 207. r. č. A + 1. m. č. 9. na meno Stefana Cudai-hov Varga písany dom č. 112.112 (a dvor v 1/4 častke vo výkričnej cene 2.000 Kč na celú nemovitost vo vložke č. 208. r. č. A. 1.—7. m. č. 358-6, 653-5, 791-6, 792-6, 919-6, 920-6, na meno tohože písaná rola Felső Dülő, Sáróvgy a spoločná pasienka vo výkričnej cene 400 Kč na celú nemovitost v teže vložke r. č. A. A. + 1. m. č. 528 rola Túlsári vo výkričnej cene 83 Kč na celú nemovitost v teže poz. kn. vložke r. č. A. + 2. m. č. 766 rola Sáróvgy vo výkričnej cene 83 Kč na celú nemovitost v teže vložke r. č. A. + 3. m. č. 1008. rola Közép vo výkričnej cene 558 Kč na celú nemovitost v teže vložke r. č. A. + 4. m. č. 1009-1 rola Közép vo výkričnej cene 100 Kč na celú nemovitost v teže vložke r. č. A. + 5. m. č. 1051-2 rola Alsó vo výkričnej cene 100 Kč na celú nemovitost v teže vložke r. č. A. + 6. m. č. 1060-6. rola Alsó vo výkričnej cene 182 Kč.

Licitácia bude o 15 hodine odpoludňajšej dňa 31-ho októbra 1932. v obecnom dome v Oroske.

Pod licitáciu spadajúce nemovitosti nemôže sa odpredať niže dvoch tretín výkričnej ceny.

Ti, ktorí chcu licitovať, povinní sú složiť ako odstupné 10 %-ov výkričnej ceny v hotovosti alebo v cenných papieroch, ku kaucii spôsobých, počítaných podľa kurzu, určeného v § 42. zák. čl. LX. z roku 1881 a to složiť osobne, poz. kn. vrchnostou vyslanej alebo tejto odovzdať poistenku o predbežnom uložení odstupného do súdneho depozitu. Taktiež ti isti povinní sú licitacionálne podmienky podpísať (§ 147, 150, 170. zák. čl. LX. z roku 1881, § 21. zák. čl. XL. z roku 1908)

Ten kto za nemovitost viacej sľubí než výkričnú cenu, jestli nikto viacej nesľubuje, povinný je podľa procenta výkričnej ceny určené odstupné po výšku práve takeého procenta nim sľubenej ceny hneď doplniť.

Okresný súd v Želiezovciach dňa 31. mája 1932.

Dr. SAMUEL FENYVÉS v. r.

okr. sudca

za správnosť vyhotovenia

LÓRINC

ved. oddel.

Gabonaárak:

Levice, 1932. szeptember hó 10-én.

Buza	—	100 kgr.	110	—	140 kor.
Rozs	—	—	85	—	88
Árpa	—	—	60	—	66
Zab	—	—	—	—	—
Kukorica	—	—	—	—	—
Bab	—	—	—	—	80
Lóheremag	—	—	—	—	600
Lucernamag	—	—	—	—	600

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bars megyei Népbank Levice, jelentése.

	szept. 3-a-n:	szept. 10-én:
100 pengő	—	465—
100 osztrák schilling	—	408—
1 angol font	—	116—
1 amerikai dollár	—	38-20
100 svájci frank	—	653-50
100 francia frank	—	130—
100 líra	—	176—
100 német márka	—	801—
100 dinár	—	53—
100 lei	—	18—

● APRÓ HIRDETÉSEK. ●

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre
kérünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Modern üzlethelyiségek

nagy kirakattal és pincével kiadók. Bővebb
felvilágosítás dr. MUNK ügyvédnél. 18

Zongorakészítő és hangoló

JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai
szerelő részére zongorák javítására és hang-
olására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadó-
hivatala. 12

Üzlethelyiség és lakás azonnal

kiadó Kálnai u. 26. 1144

Temetőben készítek sírkereteket.

Műsírke-raktár. Zsábia-ul. 32. Lévica. 1141

Téglahomok eladó. Csepregi-

utca 38. 1133

Kovácsmester az összes gazda-

sági munkákban szakképzett nov. 1-től uradalomnál állást ke-
res. Cim: G. JÓZSEF kovácsmester Felső-
Füzék posta Sarovec.

Adómentes ház eladó: áll szoba,

konyha, speiz és zárt folyosóból. Kosztolányi, Mángorló-köz

Eladó ház Nagy Kálnai, országot

mentén 23 hsz. ugy üzlet-
helyiségnek mint magánaknak is alkalmas
1000 □-ös területtel, családi viszony miatt
eladó. Bővebbet ott a háztulajdonosnál. 1165

Eladó Biti utca tizenegyes két utcára

nyíló három szobából, istálló, mag-
tár, cselédlakból álló ház, esetleg falére osztva
is. Cim BERGER ERNŐ Tura (Tőre). 1168

Eladó ház Kissalóban, 2 szoba, kony-

ha és melléképületek. Cim
HUNTI ISTVÁN, Nagysálló. 1167

Vendéglő kitérő forgalommal, egyet-

len a községber, forgalmas
országot mellett, trafikjogga, nagy kerttel és
udvarral eladó. Cim a kiadóban. 1168

Bérbe veszek 3-4 szobás házat

udvarral, lehetőleg a belvárosban. Cim a
kiadóban. 1169

Butorozott szoba, kényelmes, egész-

séges, 2 személy részére
kiadó. Cim a kiadóban. 1171

Kiadó két szoba, konyha, speiz, ugyan-

ott egy szoba konyha. Csepregi
utca 29 sz. alatt. 1172

Uj ház eladó, két szoba, konyha, kamra

és kerttel. Erdéklődni lehet Ta-
bán u. 12. sz. 1173

Butorozott szoba kiadó. Magtár utca

2. BAKERNÉNÁL. 1174

Különbejáratu butorozott szoba

kiadó. Ujtelep VII. u. 25. 1175

Kovács segéd állást keres. Bővebben

érdeklődni lehet Orbán utca
11. szám. 1176

Kerékpárok eredeti gyári aron kap-

hatók. Lévicai vezér-
képviselőt Vojenská (Honvéd utca 30. 1177

2 szobás lakás azonnal kiadó. Ujtelep

II. utca 2. 1178

Egy ügyes fiu szabó tanulónak főlvétetik

KOPRDÁNÁL. 1179

Különféle üres üvegeket veszek

LACHKY Lévica. 1180

Hangomnak szárnya két; Benne

lelkem vágya él; Szébb jövőről regél... Már csak a munka a
cél... GELBER. 1181

Kőműves munkákat legolcsóbb árak

mellett vállal. SLEHER
kőműves mester Tabán utca 1. 1182

Két különbejáratu utcai szoba kiadó. Bő-

vebbet: Mártonfi u. 6. szám. (az udvar-
bar. 1184

Felsőszecsén eladó egy gazdasági

épület 541 □ területen,
esetleg 8 m. hold föld is. Cim a kiadóban.
1185

Butorozott szoba azonnal kiadó.

Tolsztoj utca 15. 1186

Üzlethelyiség kiadó. Rozmaring

u. 24. 1187

Fizető és tanulóányok felvétetnek GRÜN

GIZINEL Ladányi u. 21. 1188

Kifutólányt szlovák nyelvismerttel

felveszek. VAMOS MÓR
üvegkereskedés Lévica. 1189

Villa szőlővel olcsón bérbeadó, október

1-ére. Cim PICK drogéria. 1190

Honvéd utca 1. számú házban a föld-

sziuten 1 szoba, konyha és
kamrából álló lakás azonnal kiadó. Érdek-
lődni lehet az emeleten. 1191

Eladó ház Honvéd utca 21. szám alatt.

1192

Német és angol nyelvet tanít. ALSTER

JÓZSEFNÉ Belcsák sor 2. 1194

Zongora igen jó eladó. Kákai ut 18.

SCHWARZ FERENCNÉL 1195

Eladó ujonnan épült adómentes üzlet-

ház. Bővebbet Szepesi u. 33. 1196

Irodának alkalmas kétablakos utcai

szoba előszobával azonnal
kiadó Teleky utca 14. 1197

Ház eladó a Botka utca elején, bővebb

megtudható Mező utca 17.
1199

Szülő eladó azonnal. Bővebbet Mező u. 7.

1200

Modern ház eladó, két szoba, veranda,

melléképületekkel. Mángorló
u. 35. 1201

IRODAI IRÓGÉPEK

kapathók: Nyitrai és Társánál.

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő
dohánybevaltó
mellett fekvő, Schoeller
és Társa cég tulajdonát
képező területen

eladók Felvilágosítást ad:

Dr. Símek István

ügyvéd, LEVICE

Megnyilt

a legújabb módszerű
kozmetikai szalon

Egyéni arcpolás amerikai Barbara Gould-
féle módszerrel. Hajszájak végleges el-
távolítása, szemölcs eltávolítás és az
összes szépséghibák lelkiismeretes ke-
zelése a legmodernebb eszközökkel. In-
gyenes kozmetikai tanácsadás, legna-
gyobb készséggel, vidékieknek levélben is.
Mérsékelt árak, kedvező bérletrendszer.

SCHWARZ SZERÉN

Teleyk (Stefániková) u. 6.

(A Városi Szálló mellett)

Értesítés!

Nagy választéku érc
és fakoporsó raktáramat

temetkezési vállalat-

tal bővíttem ki. De azért ezen-
tal koporsók külön is bevásá-
rolhatók jutányos árban. De vi-
szont koporsó vétel nélkül is
vállalom a ravatalozást és teme-
tést, jutányos árban!

Gyázkocsit és ravatalt vidékre is kiadom
Kérem a n. é. közönség szives
pártfogását és bizalmát, tisztelettel

AGÁRDY ZSIGMOND

aszatlos, temetkezési vállalata
LEVICE, Szepessy utca 10.

KINO APOLLÓ MOZI

Vasárnap, szept. 11-én d. u. 2 és 4 óraker

Népelőadás: 1.10, 2.10, 3.10 KÉ

Kozákok

A világhírű Tolstoj regénye nyo-
mán készült film - Főszerepben:
JOHN GILBERT, RENÉE ADORÉ

Vasárnap, szept. 11-én 6 és 9/9 óraker

A nagy vigjáték sláger

Férjhez megyek az uramhoz

Főszerepben: SZÓKE SZAKÁL,
IGO SYM

Kedd, szerda, csütörtök 9/9 óraker

Az legszebb német film operett

Takarodó a Rajnán

HANS TÜWE, CHARLOTTE
SUSA, VEREBES ERNŐ, HANS
SUNKERMANN, HOLLAY KA-
MILLA, SÚLIA SERDAY - Elő-
játék: a brünni IX. sokol ünnepély

Péntek 9/9 óraker, vasárnap 6 és 9/9 óra

A közismert szinpadri operett

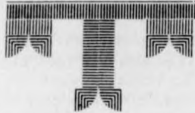
Koldús diák!

MORK

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógár
minden e szakmába vágó munkát

„Szalvátor“ gyógy-
szertárral szemben
olcsón, gyorsan, szakszerűen végez

Rol'nicka vzájomná pokladnica • Földműves kölcsönös pénztár Levicén

Önsegélyző, nem nyereszkes földműves pénztárat. A takarékbetétek legbiztosabb és legelőnyösebb elhelyező helye. A tagjai (üzletrészesei) négyszeres szavatosságra dacára is a kölcsönei több mint 95 százaléka van elsőhelyi kebelezéssel gazdabirtokon biztosítva.

Meidinger

kályhákat javít, hozzá alkatrészeket raktáron tart,

VÁRADY GYULA

lakatos mester I.ÉVA, László u. 14. (Molnár szanatórium utcája)

Készít vaskaput és kerítéseket egyszerűtől a legdiszesebb kivitelig. Készít és javít minden e szakmába tartozó munkát. Speciális autogén és alumínium hegesztés. Ugyanott tanuló felvétetik.

Vadászszükségeit

csak azután szerezze be, ha meggyőződött mélyen leszállított áraitmról!

Az összes gyártmányu **kerékpárok** és alkatrészek.

N. S. U. motorkerékpár képviselet.

Varrógépnek birtokában lenni mindennapi örömet jelent

Gramafonok és lemezek **legújabb** felvételek!

Legjobb bel- és külföldi töltenyek, vadászfegyverek és vadászati cikkek.

LÖPOR és robbantószer áruja!

Szakszerű javító műhely, kerékpár zománcolás!

BAROSKA J. *mechanikus* *puskaműves* **Levice. Tel. 130.**

Hölgyek figyelmébe!!

Évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő uri fodrász termemet

női szalónnal

bővítettem ki. Előre is biztosítom a jó és pontos kiszolgálásról. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel:

REITER PÉTER

uri- és női fodrász Levice, Petőfi utca.

KINO ORIENT MOZI

Vasárnap, szeptember 11-én d. u. 2-4 órákor Nagy népelőadások! - 1.10, 2.10, 3.10 Ké - Gyermekeknek is engedélyezve - Németül beszélő, éneklő, hangos vígjáték sláger - Vlasta Burian, Anny Ondra a főszerepben
Ő ÉS A HUGA

Vasárnap, szept. 11-én 3/4 és 3/9 órákor Utoljára a legmulatságosabb németül beszélő, éneklő, hangos katonai vígjáték ujdonság

A GARNIZON RÉME

Felix Bressart, Lucie Englisch, Adele Sandrok, akik a közönséget állandó kacagásban tartják

Kedd és szerda, 13-14-én este 3/9 órákor Cseh verzió, magyar alcímek, nagy hangos filmdráma

A NEVETŐ ASSZONY

Fősz.: A prágai nemz. színház tagjai

IX. 15-18. Az 1932 saison legsikerültebb németül beszélő, éneklő, zenés hangos vígjátéka - Rendezte Joe May

KETTEN EGY AUTÓBAN

(Utazás az életbe) Magda Schneider, Rich. Romanovsky, E. Verebes a fősz.

Ha villamos hálózati berendezését **váltóáramra** kapcsolták át, siessen vásárolni ennek megfelelő

RADIO

készüléket!

Cserélje be elavult telepes RADIO-ját! **Legjobb** és **legolcsóbb**ak a világhírű WESTERN ELEKTRIC típusú váltóáramu

TUNGSRAM STANDARD

hálózati radio készülékek, melyek a legelőnyösebb 12 havi részletfizetési feltételek mellett kaphatók!

Ugyancsak TUNGSRAM, STANDARD gyártmányban van a legnagyobb választék telepes és egyenáramu villamos hálózatba kapcsolható készülékekben is!

Antennák szerelése, akkumulátorok töltése, rádiókészülékek szakszerű javítása, átalakítása villamos áramhoz! Váltóáramu anód-pótló készülékek- és akkumulátor töltők!

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

Átállított 1881.

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Váltóáramu villamos vasaló és főzőedényekhez szükséges **cseré** fűtőtestek! 220 és 150 voltos elsőrendű izzólámpák!